

IBIC

Begrepp och livsområden

TRYGGHET OCH STÖD

**KUNGÄLVS
KOMMUN**

Anne Ekdala Drejenstam, Samuel Sjunnesson
Metodutvecklare 2018.02.27

ADRESS Stadshuset · 442 81 Kungälv

TELEFON 0303-23 80 00 vx

FAX 0303-190 35

E-POST kommun@kungalv.se

HEMSIDA www.kungalv.se

Nya ord och begrepp

IBIC - Individens behov i centrum, behovsriktat och systematiskt arbetssätt.

ICF – Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa utifrån ett nationellt fackspråk.

Livsområde - de individuella behoven, uppdelade i 11 områden.

Relaterade faktorer – bakgrund och sammanfattning av kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, omgivningsfaktorer och personfaktorer som är av betydelse för den enskilde.

Kroppsfunktion – hur den enskildes kropp fungerar.

Kroppsstruktur – hur den enskildes kropp ser ut.

Omgivningsfaktorer – vilken miljö den enskilde lever i och hjälpmedel.

Personfaktorer – personliga faktorer som kan påverka den enskildes hälsa.

Funktionstillstånd – alla kroppsfunktioner, kroppsstrukturer, aktiviteter och delaktighet.

Bedömt funktionstillstånd – handläggarens sammanvägda bedömning av den enskildes behov.

Avsett funktionstillstånd – överenskommet mål, dit den enskilde ska försöka komma.

Bedömning av funktion:

- Ingen begränsning
- Lätt begränsning
- Måttlig begränsning
- Svår begränsning
- Total begränsning

Stödjande/tränande – stödjande/tränande innebär att personalen stödjer och coachar den enskilde att klara så mycket som möjligt själv.

Kompenserande – kompenserande innebär att personalen utför arbetsinsatsen.

Livsområden

Individens Behov i Centrum

Känsla av ensamhet	Kroppsfunktioner	4
Känsla av trygghet	Kroppsfunktioner	4
Lärande och tillämpa kunskap	Aktiviteter och delaktighet	4
Allmänna uppgifter och krav	Aktiviteter och delaktighet	5
Kommunikation	Aktiviteter och delaktighet	6
Förflyttning	Aktiviteter och delaktighet	8
Personlig vård	Aktiviteter och delaktighet	10
Hemliv	Aktiviteter och delaktighet	12
Mellanmänskliga interaktioner och relationer	Aktiviteter och delaktighet	14
Viktiga livsområden	Aktiviteter och delaktighet	15
Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv	Aktiviteter och delaktighet	16
Personligt stöd från person som vårdar eller stödjer den enskilde	Omgivningsfaktor	17

Känsla av ensamhet		Kroppsfunktioner
Känsla av ensamhet		

Känsla av trygghet		Kroppsfunktioner
Känsla av trygghet	Psykiska funktioner som utifrån situation leder till känsla/upplevelse av trygghet.	

Lärande och att tillämpa kunskap		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om lärande, tillämpning av kunskap som är inlärd, tänkande, problemlösning och beslutsfattande.</p>		
Att lösa problem	<p>Att finna lösningar på problem eller situationer genom att identifiera och analysera frågor, utveckla möjliga lösningar, utvärdera tänkbara effekter av lösningar och genomföra en vald lösning såsom att lösa en konflikt mellan två personer</p> <p><i>Innefattar:</i> att lösa enkla och sammansatta problem</p> <p><i>Utesluter:</i> att tänka; att fatta beslut</p>	
Att fatta beslut	<p>Att göra ett val mellan alternativ, att förverkliga valet och utvärdera effekterna av valet såsom att välja och köpa en specifik sak eller att besluta att göra och även genomföra en uppgift bland flera uppgifter som behöver genomföras</p> <p><i>Utesluter:</i> att tänka; att lösa problem</p>	

Allmänna uppgifter och krav		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om allmänna aspekter på att genomföra enstaka eller mångfaldiga uppgifter, organisera arbetsgång och att hantera stress. Dessa items kan användas tillsammans med mer specifika uppgifter eller handlingar för att identifiera de underliggande grunddragen vid genomförandet av uppgifter under olika omständigheter.</p>		
<p>Att företa en enstaka uppgift</p>	<p>Att genomföra enkla eller komplicerade och koordinerade handlingar som sammanhänger med de psykiska och fysiska komponenterna i en enstaka uppgift såsom att påbörja en uppgift, att organisera tid, rum och material till uppgiften, att planera uppgiften stegvis, genomföra, avsluta och upprätthålla en uppgift</p> <p><i>Innefattar:</i> att företa en enkel eller en komplicerad uppgift; att företa en enstaka uppgift självständigt eller i grupp</p> <p><i>Utesluter:</i> att förvärva färdigheter; att lösa problem, att fatta beslut; att företa mångfaldiga uppgifter</p>	
<p>Att genomföra daglig rutin</p>	<p>Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att planera, hantera och fullfölja vad de dagliga rutinerna kräver såsom att beräkna tid och göra upp planer för olika aktiviteter under dagen</p> <p><i>Innefattar:</i> att hantera och fullfölja dagliga rutiner; att anpassa sin egen aktivitetsnivå</p> <p><i>Utesluter:</i> att företa mångfaldiga uppgifter</p>	
<p>Att hantera stress och andra psykologiska krav</p>	<p>Att genomföra enkla eller sammansatta och samordnade handlingar för att klara och kontrollera de psykologiska krav som ställs för att genomföra uppgifter som kräver betydande ansvarstagande och innefattar stress, oro eller kris såsom när man kör ett fordon i stark trafik eller ta hand om många barn</p> <p><i>Innefattar:</i> att hantera ansvarstagande; att hantera stress och kris</p>	

Kommunikation		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om allmänna och specifika drag i kommunikation genom språk, tecken och symboler och som innefattar att ta emot och att förmedla budskap, att genomföra samtal och att använda olika kommunikationsmetoder och kommunikationshjälpmedel.</p>		
Att kommunicera genom att ta emot talade meddelanden	Att begripa ordagranna och dolda innebörder i talade meddelanden såsom att förstå att ett uttalande påstår ett faktum eller är ett idiomatiskt uttryck	
Att kommunicera genom att ta emot icke-verbala meddelanden	<p>Att begripa ordagranna eller dolda innebörder i meddelanden som överbringas genom gester, symboler och teckningar såsom att förstå att ett barn är trött när det gnuggar sig i ögonen eller att varningsljud betyder att det brinner</p> <p><i>Innefattar:</i> att kommunicera genom att ta emot kroppsgester, allmänna tecken och symboler, teckningar och fotografier</p>	
Att kommunicera genom att ta emot skrivna meddelanden	Att begripa ordagrann och dold innebörd i meddelanden som är överbringade genom skrivet språk (innefattande punktskrift), såsom att följa politiska händelser i dagstidning eller att förstå innebörden i en religiös skrift	
Att tala	Att åstadkomma ord, fraser eller längre avsnitt i talade meddelanden med ordagrann och dold innebörd såsom att uttrycka ett faktum eller berätta en historia muntligt	

Kommunikation	Aktiviteter och delaktighet
Att uttrycka sig genom icke-verbala meddelanden	Att använda gester, symboler och teckningar för att uttrycka meddelanden såsom att skaka på huvudet för att antyda bristande instämmande eller att teckna en bild eller diagram för att uttrycka ett faktum eller en komplex idé <i>Innefattar:</i> att framställa kroppsliga gester, tecken, symboler, teckningar och fotografier
Att skriva meddelanden	Att förmedla ordagrann och dold innebörd i meddelanden som uttrycks genom skriftspråk såsom att skriva ett inbjudningsbrev
Konversation	Att starta, hålla igång och slutföra ett utbyte av tankar och idéer genom talat, skrivet, tecknat eller annan form av språk med en eller flera personer som man känner eller som är främmande, i formella eller tillfälliga miljöer <i>Innefattar:</i> att starta, hålla igång och slutföra ett samtal; att samtala med en eller flera personer
Att använda kommunikationsutrustningar och kommunikationstekniker	Att använda utrustningar, tekniker och andra medel för kommunikation såsom att ringa en vän på telefon <i>Innefattar:</i> att använda telekommunikationsmedel, att använda skrivmaskiner och kommunikationstekniker, att använda larmknapp

Förflyttning		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om att röra sig genom att ändra kroppsställning eller att förflytta sig från en plats till en annan, att bära, flytta eller hantera föremål, att gå, springa eller klättra och att använda olika former av transportmedel.</p>		
Att ändra grundläggande kroppsställning	<p>Att inta eller ändra kroppsställning och att förflytta sig från en plats till en annan såsom att resa sig ur en stol för att lägga sig på en säng, att lägga sig på knä eller sätta sig på huk och åter resa sig</p> <p><i>Innefattar:</i> att ändra kroppsställning från liggande, från att sitta på huk eller stå på knä, från att sitta eller stå, att böja sig och förskjuta kroppsvikten</p> <p><i>Utesluter:</i> att förflytta sig själv</p>	
Att bibehålla en kroppsställning	<p>Att vid behov förbli i samma kroppsställning såsom att förbli sittande eller att förbli stående i arbete eller skola</p> <p><i>Innefattar:</i> att bibehålla en liggande, huksittande, knästående, sittande eller stående ställning</p>	
Att förflytta sig själv	<p>Att göra en överflyttning från en yta till en annan såsom att glida längs en bänk eller flytta sig från säng till stol utan att ändra kroppsställning</p> <p><i>Innefattar:</i> att förflytta sig själv i sittande eller liggande ställning</p> <p><i>Utesluter:</i> att ändra grundläggande kroppsställning</p>	
Att lyfta och bära föremål	<p>Att lyfta upp ett föremål eller ta något från en plats till en annan såsom att lyfta en kopp eller bära ett barn från ett rum till ett annat</p> <p><i>Innefattar:</i> att lyfta, bära i händerna, i armarna, på skuldrorna, höften, ryggen eller huvudet och att sätta ner</p>	
Handens finmotoriska användning	<p>Att genomföra koordinerade handlingar för att hantera föremål, plocka upp, behandla och släppa dem genom att använda hand, fingrar och tumme såsom krävs för att plocka upp ett mynt från ett bord, slå ett telefonnummer eller trycka på en knapp</p> <p><i>Innefattar:</i> att plocka upp, gripa, hantera och släppa</p> <p><i>Utesluter:</i> att lyfta och bära föremål</p>	

Förflyttning	Aktiviteter och delaktighet
Att gå	<p>Att förflytta sig till fots längs en yta, steg för steg, där en fot alltid är i marken såsom att promenera, flanera, gå framlänges, baklänges eller i sidled</p> <p><i>Innefattar:</i> att gå kortare eller längre sträckor; gå på olika underlag; gå runt hinder</p> <p><i>Utesluter:</i> att förflytta sig själv; att röra sig omkring på olika sätt</p>
Att röra sig omkring på olika sätt	<p>Att förflytta hela kroppen från en plats till en annan på andra sätt än att gå såsom att klättra över en sten eller springa utmed en gata, att skutta, kuta, hoppa, slå kullerbytta och springa runt hinder</p> <p><i>Innefattar:</i> att krypa, klättra, springa, jogga, hoppa och simma, att gå i trappa</p> <p><i>Utesluter:</i> att förflytta sig själv; att gå</p>
Att röra sig omkring på olika platser	<p>Att gå och förflytta sig på olika platser och situationer såsom att gå mellan rummen i ett hus, inom en byggnad eller längs gatan i en stad</p> <p><i>Innefattar:</i> att röra sig, att krypa eller klättra inom hemmet, att gå och röra sig inom andra byggnader än hemmet samt utanför hemmet och andra byggnader</p>
Att förflytta sig med hjälp av utrustning	<p>Att förflytta hela kroppen från plats till plats, på vilket underlag eller avstånd som helst med hjälp av specifika hjälpmedel som utformats för att underlätta förflyttning eller som ger andra sätt att förflytta sig såsom att åka skridskor, skidor eller apparatdykning eller att förflytta sig längs gatan i en rullstol eller med rollator</p> <p><i>Utesluter:</i> att förflytta sig själv; att gå; att röra sig omkring på olika sätt; att använda transportmedel; att vara förare</p>
Att använda transportmedel	<p>Att använda transportmedel för att som passagerare förflytta sig såsom att bli körd i en bil eller buss, riksha, minibuss, på ett fordon draget av djur, i en privat eller offentlig taxi, buss, tåg, spårvagn, tunnelbana, båt eller flygplan</p> <p><i>Innefattar:</i> att använda mänskligt drivna transportmedel, privata eller offentliga motoriserade transportmedel</p> <p><i>Utesluter:</i> att förflytta sig med hjälp av utrustning; att vara förare</p>

Personlig vård		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om egen personlig vård, att tvätta och torka sig själv, att ta hand om sin kropp och kroppsdelar, att klä sig, att äta och dricka och att sköta sin egen hälsa.</p>		
Att tvätta sig	<p>Att tvätta och torka hela kroppen eller delar av den genom att använda vatten och lämpliga material och metoder för att bli ren och torr såsom att bada, duscha, tvätta händer och fötter, ansikte och hår och att torka sig med handduk</p> <p><i>Innefattar:</i> att tvätta delar av kroppen, hela kroppen och att torka sig</p> <p><i>Utesluter:</i> kroppsvård; att sköta toalettbehov</p>	
Kroppsvård	<p>Att vårda de delar av kroppen som kräver mer än att tvätta och torka sig såsom hud, ansikte, tänder, hårbotten, naglar och könsorgan</p> <p><i>Innefattar:</i> vård av hud, tänder, hår, finger- och tånaglar</p> <p><i>Utesluter:</i> att tvätta sig; att sköta toalettbehov</p>	
Att sköta toalettbehov	<p>Att planera och genomföra uttömning av mänskliga restprodukter (menstruation, urinering och avföring) och att göra sig ren efteråt</p> <p><i>Innefattar:</i> att kontrollera urinering, avföring och ta hand om menstruation</p> <p><i>Utesluter:</i> att tvätta sig själv; kroppsvård</p>	
Att klä sig	<p>Att genomföra samordnade handlingar och uppgifter att ta på och av kläder och skodon i ordning och i enlighet med klimat och sociala villkor såsom att sätta på sig, rätta till och ta av skjorta, kjol, blus, underkläder, sari, kimono, tights, hatt, handskar, kappa, skor, kängor, sandaler och tofflor</p> <p><i>Innefattar:</i> att ta på och av kläder och skor och att välja lämplig klädsel</p>	

Personlig vård		Aktiviteter och delaktighet
Att äta	Att genomföra samordnade uppgifter och handlingar för att äta mat som serveras, att föra maten till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt, skära eller bryta maten i bitar, öppna flaskor och burkar, använda matbestick, äta sina måltider till fest och vardags <i>Utesluter:</i> att dricka	
Att dricka	Att fatta tag i en dryck som serveras, föra den till munnen och konsumera den på ett kulturellt acceptabelt sätt såsom att blanda, röra och hålla upp dryck för att dricka, öppna flaskor och burkar, dricka genom sugrör eller rinnande vatten från en kran eller källa; bröstuppfödning <i>Utesluter:</i> att äta	
Att sköta sin egen hälsa	Att tillförsäkra sig fysisk bekvämlighet, hälsa och fysiskt och psykiskt välbefinnande såsom att upprätthålla en balanserad diet, lämplig nivå av fysisk aktivitet, hålla sig varm eller kall, undvika hälsorisker, ha säkra sexualvanor såsom att använda kondom, bli vaccinerad och genomgå regelbundna hälsokontroller <i>Innefattar:</i> att försäkra sig om fysisk bekvämlighet, att ta hand om diet och kondition, bibehålla sin egen hälsa, att undvika hälsorisker såsom beroendeproblem	

Hemliv		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om att genomföra husliga och dagliga sysslor och uppgifter. Områden av hemarbete innefattar att skaffa bostad, mat, kläder och andra förnödenheter, hålla rent, reparera och ta hand om personliga och andra hushållsföremål samt att hjälpa andra.</p>		
Att skaffa varor och tjänster	<p>Att välja, anskaffa och transportera alla varor och tjänster som krävs för det dagliga livet såsom att välja, anskaffa, transportera och förvara mat, dryck, kläder, rengöringsmaterial, bränsle, hushållsartiklar, husgeråd, kokkärl, hushållsredskap och verktyg; att anskaffa nyttoföremål och andra hushållstjänster</p> <p><i>Innefattar:</i> att handla och samla ihop dagliga förnödenheter</p> <p><i>Utesluter:</i> att skaffa bostad</p>	
Att bereda måltider	<p>Att planera, organisera, laga och servera enkla och sammansatta måltider till sig själv och andra såsom att göra upp en matsedel, välja ut ätlig mat och dryck och samla ihop ingredienser för att bereda måltider, laga varm mat och förbereda kall mat och dryck samt servera maten</p> <p><i>Innefattar:</i> att bereda enkla och sammansatta måltider, duka fram/av</p> <p><i>Utesluter:</i> att äta; att dricka; att skaffa varor och tjänster; hushållsarbete; att ta hand om personliga föremål; att bistå andra</p>	
Att städa köksutrymme och köksredskap	<p>Att städa upp efter matlagning såsom att diska, rengöra pannor, kastruller och matlagingsredskap samt städa bord och golv i matlagings- och måltidsutrymmen</p>	
Att städa bostaden	<p>Att städa hemmet såsom att städa upp och damma, sopa, skura, torka av golv, tvätta fönster och väggar, rengöra badrum och toaletter och att rengöra hemmets möbler</p>	

Hemliv		Aktiviteter och delaktighet
Att använda hushållsapparater	Att använda olika slags hushållsapparater såsom tvättmaskin, torkapparat, strykjärn, dammsugare och diskmaskin	
Att förvara förnödenheter för det dagliga livet	Att förvara mat, dryck, kläder och andra hushållsvaror som behövs för det dagliga livet innefattande att bereda mat för att konservera, salta eller frysa, att hålla mat färsk och utom räckhåll för djur	
Att avlägsna avfall	Att göra sig av med hushållsavfall såsom att samla ihop skräp och sopor i hemmet, hantera avfall för att kasta det, använda anordningar för avfallshantering, bränna avfall	
Att tvätta och torka kläder och textilier med hushållsapparater		
Att ta hand om hemmets föremål	<p>Att underhålla och laga hushållsföremål och andra personliga föremål innefattande bostaden och dess inventarier, kläder, fordon och hjälpmedel samt att ta hand om växter och djur, såsom att måla eller tapetsera rum, laga möbler, reparera rörsystem, försäkra sig om att fordon fungerar riktigt, vattna blommor, sköta och ge mat till sällskapsdjur och husdjur</p> <p><i>Innefattar:</i> att tillverka och laga kläder, underhålla bostad, möbler och hushållsapparater; underhålla fordon, hjälpmedel samt ta hand om växter (inne och ute) och djur, bära in post</p> <p><i>Utesluter:</i> att skaffa bostad; att skaffa varor och tjänster; hushållsarbete; att bistå andra; betald sysselsättning</p>	
Att bistå andra	<p>Att hjälpa medlemmar av hushållet och andra med deras lärande, kommunikation, personliga vård, förflyttning inom eller utanför hemmet och att vara engagerad i hushållsmedlemmarnas och andras välbefinnande inom dessa områden Ex. vårdnadshavare för barn</p> <p><i>Innefattar:</i> att hjälpa andra med personlig vård, med förflyttning, med kommunikation och med mellanmänskliga relationer; att hjälpa andra med näringstillförsel och att sköta sin hälsa</p> <p><i>Utesluter:</i> betald sysselsättning</p>	

Mellanmänskliga interaktioner och relationer		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om att genomföra de handlingar och uppgifter som behövs för grundläggande och sammansatta interaktioner med människor (okända, vänner, släktingar, familjemedlemmar och andra närstående) på ett i sammanhanget lämpligt och socialt passande sätt.</p>		
Sammansatta mellanmänskliga interaktioner	<p>Att bibehålla och hantera interaktioner med andra människor på ett i sammanhanget och socialt lämpligt sätt såsom att reglera känslor och impulser, reglera verbal och fysisk aggression, handla oberoende i sociala interaktioner och att handla i överensstämmelse med sociala regler och konventioner</p> <p><i>Innefattar:</i> att bygga upp och avsluta relationer, interagera i överensstämmelse med sociala regler, reglera beteenden i interaktioner och behålla socialt avstånd</p>	
Formella relationer	<p>Att skapa och bibehålla specifika relationer i formella sammanhang såsom med arbetsgivare, yrkesutövande eller servicegivare</p> <p><i>Innefattar:</i> att ha kontakt med makthavare, underordnade och jämställda personer</p>	
Informella sociala relationer	<p>Att ha relationer med andra såsom otvungna relationer med människor som bor på samma ort eller med medarbetare, elever, lekkamrater och människor med likartad bakgrund eller yrke</p> <p><i>Innefattar:</i> informella relationer med vänner, grannar, bekanta, personer man bor tillsammans med och kamrater</p>	
Familjerelationer	<p>Att skapa och bibehålla släktskapsrelationer såsom med medlemmar av kärnfamilj, utvidgad familj, foster-, adoptiv- och styvfamilj, mer avlägsna relationer såsom kusiner, syslingar eller lagliga vårdnadshavare</p> <p><i>Innefattar:</i> föräldra-barn- och barn-föräldrarelationer, syskon och vidare släktskapsrelationer</p>	
Äktenskapsrelationer	<p>Att skapa och bibehålla en intim relation av laglig natur med en annan person såsom i ett legalt äktenskap innefattande att gifta sig och leva som gifta eller som sambo</p>	

Viktiga livsområden		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om att engagera sig och utföra sådana uppgifter och handlingar som krävs vid utbildning, arbete, anställning och ekonomiska transaktioner.</p>		
Grundläggande ekonomiska transaktioner	<p>Att engagera sig i varje form av enkel ekonomisk transaktion såsom att använda pengar för att köpa mat eller idka byteshandel med varor och tjänster eller att spara pengar</p>	
Komplexa ekonomiska transaktioner	<p>Att engagera sig i någon form av komplexa ekonomiska transaktioner som innefattar utbyte av kapital eller egendom och skapande av ekonomisk vinst eller värde såsom att köpa en affär, fabrik eller utrustning, att bibehålla ett bankkonto, att bedriva handel, att ha bankkonto, göra överföringar, betala räkningar</p>	

Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv		Aktiviteter och delaktighet
<p>Detta kapitel handlar om de handlingar och uppgifter som krävs för att engagera sig i organiserat socialt liv utanför familjen – i samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv.</p>		
Samhällsgemenskap	<p>Engagemang i alla aspekter av samhällsgemenskap såsom att engagera sig i frivilligorganisationer, serviceföreningar eller professionella sociala organisationer</p> <p><i>Innefattar:</i> informella och formella sammanslutningar, ceremonier</p> <p><i>Utesluter:</i> obetald sysselsättning; rekreation och fritid; religion och andlighet; politiskt liv och medborgarskap</p>	
Rekreation och fritid	<p>Engagemang i någon form av lek eller fritidssysselsättning som t.ex. informell eller organiserad lek, spel och sport, program för fysisk träning, avslappning, nöje eller tidsfördriv, att gå på konstutställningar, museer, bio eller teater, att engagera sig i hantverk, hobbies, att läsa för nöjes skull, att spela musikinstrument, sightseeing, turism och fritidsresor</p> <p><i>Innefattar:</i> lek, sport, konst och kultur, hantverk, hobbies och umgänge</p> <p><i>Utesluter:</i> religion och andlighet; politiskt liv och medborgarskap; betald och obetald sysselsättning och; att rida på djur för transport</p>	
Religion och andlighet	<p>Engagemang i religiösa eller andliga aktiviteter, organisationer och utövanden för självförverkligande, för att finna mening, religiöst eller andligt värde och för att etablera kontakt med en gudomlig makt som t.ex. när man går till kyrka, tempel, moské eller synagoga, när man ber eller sjunger av religiösa skäl, andlig kontemplation</p> <p><i>Innefattar:</i> organiserad religion och andlighet</p>	
Politiskt liv och medborgarskap	<p>Engagemang i medborgerligt socialt, politiskt och statligt liv, ha medborgerlig legal status samt att åtnjuta rättigheter, skydd, privilegier och plikter som sammanhänger med den rollen som t.ex. rätten att rösta och att vara valbar i politiska val, att bilda politiska sammanslutningar, att åtnjuta rättigheter och friheter som följer med medborgarskapet (dvs. rätten till yttrandefrihet, föreningsfrihet, religionsfrihet, skydd mot att oskäligt undersökas och gripas, rätten till rådfrågning, rättegång och andra lagliga rättigheter), skydd mot diskriminering; att ha laglig ställning som medborgare</p> <p><i>Utesluter:</i> mänskliga rättigheter</p>	

Personligt stöd och personliga relationer	Omgivningsfaktor
<p>Detta kapitel handlar om människor eller djur som ger praktiskt fysiskt eller emotionellt stöd, uppfostran, skydd och hjälp och som har relationer till andra personer, i deras hem, på arbetsplatsen, skolan eller vid lek eller i andra avseenden av de dagliga aktiviteterna. Detta kapitel innefattar inte attityder hos den person eller de personer som ger stödet. Omgivningsfaktorn som beskrivs är inte personen eller djuret utan mängden fysiskt och emotionellt stöd som personen eller djuret ger.</p>	
Person som vårdar eller stödjer närstående	

Exempel på text från biståndshandläggare i uppdrag och genomförandeplan.

Livsområde

Att tvätta sig

Hur det ser ut i dag

Bedömt funktionstillstånd: *Svår begränsning.*

Klarar att tvätta ansiktet med stödjande/tränande hjälp i övrigt behov av Kompenserande hjälp.

Mål

Avsett funktionstillstånd/mål XXXX-12-01: *Måttlig begränsning.*

Klara att tvätta överkroppen.

Metod

Hur behov kan tillgodoses: Med stödjande/tränande insatser

Stötta vid tvätt av överkroppen i övrigt behov av kompenserande hjälp

Insatser: IBIC Omvårdnad, IBIC Dusch

Insatser

Kontaktuppgifter till metodutvecklarna

Anne Ekdala Drejenstam

tel. 0303-23 96 78

mobil. 072-200 81 57

e-post. anne.ekdaladrejenstam@kungalv.se

Samuel Sjunnesson

tel. 0303-23 96 92

mobil. 072-200 41 32

e-post. samuel.sjunnesson@kungalv.se

Text sid 4-17

Internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa, Socialstyrelsen; 2015